

Avtor:

Rubrika/Oddaja: IZ NAŠIH KRAJEV

Žanr: POROČILO

Površina/Trajanje: 1.446,48

Naklada: 3.500,00

Gesla: ARHITEKTURA, ARHITEKT, OPN

SODOBNA ARHITEKTURNA grad Podsreda, 18. maj 2013

Vabimo vas na prvo javno predstavitev projekta **Sodobna arhitekturna tipologija** na Kozjanskem na grad Podsreda, v soboto, 18. maja, ob 18. uri. Predstavili bomo tudi razstavi naših gostov iz Hrvaškega Zagorja in Makedonije, in sicer njihovo tradicionalno **arhitekturno**.

Projekt **Sodobna arhitekturna tipologija** na Kozjanskem smo v Kozjanskem parku zasnovali na pobudo strokovne ekipe zasebnega Zavoda za prostor Savinjske regije – Metro SR.

Arhitekt mag. Gorazd Furman Oman namreč meni, da se podeželski prostor ne obravnava z dovolj subtilnosti in da bi se pravzaprav v krajini morala odražati predvsem bolj kvalitetna **arhitektura**, saj ima vsak objekt v odprtem prostoru bistveno večji vpliv na okolico, kot je to v urbanih naseljih.

„Pogosto se ne zavedamo, kako odgovorno dejanje je gradnja. S postavitvijo novega objekta ali infrastrukture ne posegamo le v lasten prostor, temveč vplivamo na izgled in kvaliteto bivanja v okoliški pokrajini. Skupek naravnih in kulturnih značilnosti ustvarja identiteto prostora, ki danes vse bolj izginja. Po vsem

svetu naselja, letovišča, mesta in s tem celotne pokrajine postajajo vse bolj podobne. S tem izgublja lastno zgodovino, dediščino, znanje, naravo in vrednote,“ so zapisali v zavodu Metro SR.

Tako kot vse občine v Sloveniji se tudi občine znotraj območja Kozjanskega parka srečujejo s problematiko izdelave **Občinskih prostorskih načrtov**. V teh prostorskih aktih se bodo med drugim na novo določili tudi pogoji za gradnjo novih objektov. V trenutno še veljavnih aktih so ti pogoji glede na današnji način gradnje, bivanja in energetske izrabe zastareli ter v dobrih delu tudi zaviralni. Zaradi navedenega so za območje Kozjanskega parka potrebni strokovni kriteriji za umeščanje novih objektov v prostor ter za njihovo oblikovanje. Le-ti morajo na eni strani upoštevati **arhitekturno** tipologijo območja, v katerega se umeščajo, na drugi pa sodoben način gradnje, bivanja in rabe energije, ki morajo biti ekološki in trajnostni.

Da bi prišli do kvalitetnih strokovnih izhodišč za prihodnjo gradnjo na območju Kozjanskega parka, smo skozi projekt izvedli nekaj aktivnosti in prišli do nekaj rezultatov, ki bodo po našem mnenju kvalitetna osnova za nadaljnje

razmišljanje na to temo.

Za začetek je bilo potrebno pregledati primere dobrih praks, ki jih je pri nas kar nekaj. Pri tem kot metodološki pristop izstopa predvsem delo v Posočju, hkrati pa je to območje del Triglavskega narodnega parka ter predstavlja **arhitekturno** zelo bogato in ohranjeno krajino. Zato smo se odpravili na strokovno ekscurzijo v Posočje in na Gorenjsko.

Nadalje smo izvedli delavnice s strokovno javnostjo, javno upravo in investitorji posamezniki, kjer smo poskušali definirati osnovna izhodišča in usmeritve za oblikovanje stavb na Kozjanskem. Na prvo delavnico so bili vabljeni **arhitekti**, ki projektirajo na območju Kozjanskega parka, **arhitekti** in konservatorji iz strokovnih služb Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje, ki dajejo pogoje in usmeritve za zaščitene stavbe in območja ter strokovnjaki, ki se z obravnavanim prostorom ukvarjajo na raziskovalni ravni. Na delavnico namenjeno javni upravi so bili vabljeni župani in uslužbenci oddelkov za okolje in prostor iz občinskih uprav znotraj obravnavanega območja Kozjanskega parka, ki sprejemajo prostorske akte ter uradniki upravnih enot, ki izdajajo dovoljenja za posege

v prostor. Tretja delavnica je bila izvedena tako, da so bile skupaj s parterji, izvajalci projekta in s prebivalci – investitorji izbrane lokacije za izdelavo vzorčnih primerov. Zavod Metro SR in Kozjanski park sta s posameznimi lastniki lokacij izvedla posvetovanja o nameravanih investicijah, opravljen je bil večkrat terenski ogled vseh lokacij, z lastniki zemljišč, torej s prebivalci, je bil nato usklajevan koncept, na podlagi tega ter na podlagi zaključkov raziskave pa je zavod Metro SR pripravil preizkuse – kako bi v prostor dejansko lahko umestili priporočilne smernice glede sodobnega vzorca kozjanske stavbe.

Oblikovan je bil tudi pregled **arhitekturne** identitete kozjanske krajine, pri čemer so bili izpostavljeni posamezni **arhitekturni** elementi, ki definirajo kozjansko **arhitekturo**.

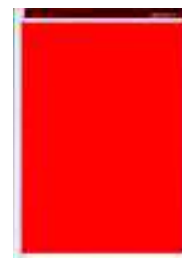
„Osrednji del naloge predstavljajo idejne zasnove stavb na petih različnih lokacijah znotraj območja Kozjanskega parka. Predmet projekta je izdelava petih idejnih zasnov za stavbe s petimi konkretnimi lokacijami za umestitev v prostor, pri čemer so lokacije raznolike tako po legi, stavbe pa po svoji vsebini. S pomočjo teh projektov so na sodoben način preverjene in na

Hiša Sedlarjevo

Sadjarski center

TIPOLOGIJA

Kozjanski
park

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropa investira v podeželje

ob 18. uri

novo artikulirane posamezne sestavine tradicionalne kozjanske hiše. Rešitve poskušajo biti kar se da sodobne, upoštevati želijo nov način bivanja, nove materiale ter nove tehnologije pri njihovi obdelavi. Poizkušajo poiskati meje, do kam lahko sodobnost v tako tradicionalni krajini seže, ne da bi porušila stara ravnovesja. Tako smo projektirali kamp, vinsko klet, sadjarski center, turistično kmetijo Pilštanj in stanovanjski hiši v Sedlarjevem," so zapisali v poročilu zavoda Metro SR.

Skozi projekt smo poskušali razviti sodoben vzorec kozjanske stavbe, ki upošteva oziroma nadgradi obstoječ **arhitekturni** tip in ustreza sodobnemu načinu bivanja v konkretnem območju. Skozi celotno nalogo so opise, primerjave, analize ter usmeritve za stavbe razdelili v šest kategorij, s katerimi jih zajemajo kot celoto. Teh šest kategorij je: lega, proporci, streha, materiali in barve, odprtine, **arhitekturni** elementi in vsebina.

Na koncu naloge so podana še priporočila za strokovno in praktično delo na tem področju ter predvsem navodila, kako tudi v praksi dejansko izboljšati **arhitekturno** podobo Kozjanskega. Pripravljene smernice za oblikovanje objek-

Kamp

tot znotraj Kozjanskega parka je smiselno uporabljati pri pripravi prostorskih aktov občin, ki ležijo znotraj območja Parka. V nadaljevanju pa jih je smiselno uporabljati pri projektiranju objektov.

„Se posebej pa naj bo pričujoča naloga spodbuda za nadaljnje razmišljanje o **arhitekturni** tipologiji Kozjanskega. Delo na tem področju je smiselno nada-

ljevati na izobraževalni ravni občanom, investitorjem ter javnim uslužbencem, ki sprejemajo usmeritve za gradnjo v prostoru. Hkrati pa je zaželeno spodbujati projektante, da pripravljajo čim bolj strokovne rešitve, vse z zavestjo, da projektirajo znotraj območja Kozjanskega parka.“ je zapisala dr. **Mojca Furman Oman**.

Podrobnejši podatki opi-

sanega projekta Sodobna **arhitekturna** tipologija na Kozjanskem; so predstavljeni v poročilu Zavoda za prostor Savinske regije METRO SR. Građivo smo predstavili tudi v obliki razstavnih panojev in brošure, ki jih bomo posredovali zainteresirani javnosti in smo ju izdali s prijazno pomočjo projektne partnerja, Občine Podčetrtek.

Vinska klet

Turistična kmetija

Naroden prispevek